

РЕШЕНИЕ

№ 12507

гр. София, 22.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 26.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **5033** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 40, ал. 2 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба от проф. д-р С. Д. Ц., адрес: [населено място],[жк] [улица], чрез адвокат Л. И. А. - САК срещу Изричен отказ за достъп до обществена информация на Главен секретар на МОН по заявление с вх.№94- 2162/17.04.2024г., с което е направено искане за достъп до цялата преписка, обективиран в Решение №94-2343/07.05.24г., с което е предоставен ограничен достъп до обществена информация.

Обосновават се съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради немотивираност, неправилно прилагане на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Излагат се доводи, че макар и да се посочва, че се предоставя частичен достъп до търсената информация, всъщност задълженият по закон субект не е предоставил важна част от поисканата информация. Изтъква се, че административния орган не е предоставил цялата исканата информация, както и не постановил мотивирано решение за предоставянето само на ограничен достъп. Предоставил е ограничен достъп, което по своята същност е отказ да бъде предоставен достъп до цялата, искана информация, като по този начин е допуснал съществено нарушение на административно производствените правила, тъй като законово изискване е предоставянето или отказ до обществена информация да е

мотивиран. Жалбоподателката посочва , че непредоставянето на исканата информация в цялост, не би могла да си състави мнение за дейността на задължения по закона субект по въпросите, за които е поискала информация с процесното заявление. Претендира се отмяната на оспореното решение и задължаване на административния орган за нейното предоставяне, както и присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – Главният секретар на Министерството на образованието и науката, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата. Намира, че предоставения частичен достъп до информация е в обем, който съответства на изискванията на закона и е съобразен със Закона за защита на личните данни. Счита, че по начина на формулиране на заявлението исканата информация касае разкриване на лични данни, което изключва прилагането на ЗДОИ. В съдебно заседание излага становище, че посочените в жалбата протоколи не отговарят на определението за обществена информация и не са част от преписката.

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното:

Административното производство е образувано по заявление на С. Д. Ц. с вх.№94-2162/17.04.2024г., с което е направено искане за достъп до цялата преписка във връзка със Заповед № РД09-716/30.03.2023г. и Заповед № РД09-804/10.04.2023г. по сигнал с вх.№ 94-1347/29.03.2023г. до Комисия по академична етика при Министъра на образованието и науката. В заявлението е посочен и предпочитания начин на получаване на посочената информация.

Административното производство е приключило с постановяване на Решение №94-2343/07.05.24г. на Главен секретар на МОН, с което е предоставен достъп до част от документацията по преписката във връзка със Заповед №РД09-716/30.03.2023г. и Заповед №РД09-804/10.04.2023г. по сигнал с вх.№94-1347/29.03.2023г. до Комисия по академична етика при Министъра на образованието и науката, а именно:

1. Заповед №РД09-716/30.03.2023г. на Министъра на образованието и науката;
2. Заповед №РД09-804/10.04.2023г. на Министъра на образованието и науката;
3. Писмо №0409-38/13.04.2023г. на МОН;
4. Писмо №0409-38/25.04.2023г. на Ректора на У.;
5. Писмо №94-309/22.01.2024г. на МОН;
6. Протокол №140 на комисията по допустимост;
7. Доклад на КАЕ;

8. Писмо №0409-38/28.03.2024г.

Предоставеният ограничен достъп до обществена информация е със заличени данни. В решението е посочено, че заповедите на министъра на образованието и науката са с организационен характер и са издадени в хода на администриране на производството по извършване на проверка по сигнал за наличието на плагиатство в представените научни трудове по реда и условията на чл.30 , ал.4 от ЗРАСРБ. Изложени са и мотиви относно заличаването на лични данни в предоставената информация.

По делото е приложена заповед № РД09-1202/14.06.2023 г., с която министърът на образованието , на основание чл.25,ал.4 от Закона за администрацията и чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ, е оправомощил А. М. – главен секретар на МОН да разглеждат заявления за предоставяне на достъп до обществена информация, като постановяват решения за предоставяне или отказ от предоставяне на достъп до обществена информация по ЗДОИ.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА. Подадена е срещу акт, който може да бъде оспорен по съдебен ред и от лице, легитимирано да го направи в качеството си на неблагоприятно засегнат адресат, доколкото с него е отказан достъп до търсена информация. Жалбата е подадена в законоустановения срок.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В предварителен порядък за пълнота на проверката по чл. 168 от АПК, следва да се отбележи, че оспореното решение е издадено от компетентен административен орган - "задължен субект" по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ, изрично упълномощен със заповед № РД09-1202/14.06.2023 г. , в съответствие с разпоредбата на чл. 28 от ЗДОИ.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в ЗДОИ. Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ. В чл. 28, ал.1 от ЗДОИ е установено изрично задължение на субектите по чл. 3 да разгледат подадените до тях заявления за достъп до търсената информация, като това задължение е скрепено със срок - не по-късно от 14 дни след датата на регистриране на заявлението. Съгласно, ал. 2 на чл. 28 ЗДОИ в определения от закона срок органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което уведомяват писмено заявителя.

По силата на чл. 38 от ЗДОИ административният орган е задължен в решението си за отказ за предоставяне на обществена информация да посочи правното и фактическо основание за отказ по този закон, при наличие на изпълнена процедура по глава Трета от закона (чл. 24 и сл.). Нарушаването на така установената в закона форма и съдържание на произнасянето на задължения по закона субект по отправено до него искане за достъп до обществена информация представлява нарушение по чл. 146, т. 2

от АПК. В настоящия случай, в оспорения административен акт липсва посочване на правното основание за постановяването му. Не е посочена нито една от визираните в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези на ограничаване на правото на достъп до обществена информация, нито е посочено някое от установените в чл. 37 от ЗДОИ основания за отказ. Като фактическо основание административният орган се е задоволил единствено да посочи, че исканата информация е със вътрешно ведомствен характер и не засяга права, свободи и законни интереси на отделни граждани или организации. Също така, в мотивната част на оспореното решение липсват мотиви за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес, съгласно установената в чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ забрана за ограничаване на правото на достъп до служебна обществена информация при наличието на надделяващ обществен интерес. Липсата на изложени мотиви в изтъкнатата насока възпрепятства упражняването на съдебен контрол за законосъобразност на оспореното решение по отношение на забрана по чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ.

Това нарушение по същността си представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ, тъй като от една страна ограничава правото на защита на неговия адресат, а от друга възпрепятства осъществяването на съдебния контрол за законосъобразност.

На следващо място, с оглед разрешаването на правния спор следва да се посочи, че ЗДОИ регламентира един от правните способи за упражняване на конституционното право на достъп до информация. В чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ законодателят е дал легална дефиниция на понятието обществена информация, достъпът до която законът регламентира. Именно по отношение на тази информация законодателят е вменил изричното задължение на задължените, по смисъла на чл. 3, ал.1 от ЗДОИ, правни субекти да я предоставят. Разбира се, ЗДОИ не е средство за получаване на всякаква информация от държавните органи. Член 4, ал.1 от ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. В настоящия случай, не се твърди и не се установява от данните по делото да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, дерогиращ приложимостта на нормите на ЗДОИ. Легалната дефиницията на понятието "обществена информация" е дадена в разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, съгласно която обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Съгласно цитираното определение в обхвата на "обществена информация" по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Съгласно чл. 9 от ЗДОИ обществената информация е официална и служебна, като според разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а съгласно чл. 11 от ЗДОИ служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации. С оглед на тези легални определения и предвид наличната

информация по делото, настоящият съдебен състав намира, че информацията, по отношение на която е постановен отказ за предоставяне, е служебна по своя характер, тъй като е свързана с организацията на дейността на администрацията на МОН.

Съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен, като в ал. 2 са предвидени случаите, при които достъпът до такава информация може да бъде ограничен: 1. информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/; 2. информацията съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях и е подготвена от администрациите на съответните органи. Целта на ЗДОИ и законово регламентираните гаранции за осъществяване правото на достъп до обществена информация, е да се даде възможност на гражданите и организациите да се запознаят със съществуващата информация, която вече е създадена, обработена и се съхранява в административните органи. Следователно правото на достъп по реда на ЗДОИ е ограничено единствено до съществуваща и налична обществена информация.

В настоящия случай, по делото не е спорно, че поисканата от оспорващата информация отговаря на законовото определение, тъй като с получаването ѝ ще си създаде мнение относно дейността на задължения субект, като работодател. Квалифицирането на исканата информация като обществена е достатъчно основание за възникване на задължението на ответника, при спазване на принципите, прогласени в нормата на чл. 6 ЗДОИ, да осигури достъп на молителя до нея.

Въз основа на фактическото основание за постановяване на т.нар. от административния орган „частичен достъп“ може да се направи извод, че според задълженият субект е налице ограничението по чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ отнасящо се до достъпа до лични данни. Липсват данни обаче, административният орган да е изследвал предпоставките по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗДОИ, включително засегнати ли са интересите на тези трети лица и дали те са обективирали изричен отказ от предоставянето ѝ.

Не на последно място, липсват данни от страна на административният орган да е извършена преценка за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес. Разпоредбата на чл. 13, ал.4 от ЗДОИ постановява, че достъпът до служебна обществена информация не може да бъде ограничаван при наличие на надделяващ обществен интерес. Наличието на надделяващият обществен интерес е дефинирано в §1, т.6 от

Допълнителните разпоредби на ЗДОИ – когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 ЗДОИ. В настоящия казус, следва да се приеме, че тъй като чрез исканата информация заявителят може да си състави мнение относно законосъобразното провеждане на цялата процедура по издаване на Заповед №ЧР-618/19.04.2024г., в случая е налице надделяващ обществен интерес, който дерогира ограничението на достъпа. Установяването на тези факти е насочено именно

към повишаване на прозрачността и отчетността на органа. Преценката за наличието/липсата на надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13, ал. 4, ЗДОИ, поради което и същата е в тежест на административния орган, съобразно принципа за служебното начало и задължението му за изясняване на фактите и обстоятелствата, съобразно текста на чл. 35 от АПК. Видно от съдържанието на решението, в случая административният орган не е изложил мотиви в тази насока.

Така допуснатото от ответника нарушение на административно производствените правила е съществено и представлява самостоятелно основание за отмяната на акта - чл. 146, т. 3 от АПК.

По изложените съображения, оспореният отказ за достъп до обществена информация следва да бъде отменен, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне, при спазване на изискването за форма и излагане на конкретни фактически и правни основания. При новото произнасяне, ответникът следва да съобрази и разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, съгласно която достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 5 ГПК, приложима на основание чл. 144 АПК, и с оглед направеното от ответника възражение за прекомерност, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата (ЗА).

При определянето на размера на адвокатското възнаграждение, което по аргумент от чл. 36, ал. 2 ЗА следва да бъде справедливо и обосновано, съдът следва да се ръководи от всички обстоятелства, свързани с конкретния обем и сложност на извършената дейност. В тази връзка съдът отчете, че в действителност по делото е проведено едно съдебно заседание, не са събирани други доказателства, освен представените с жалбата писмени доказателства и приложената административна преписка, но от това не следва, че делото е с ниска фактическа и правна сложност. Отделно от това, процедурата по предоставяне на помощта е двуетапна, като проследяването ѝ изисква запознаване не само с националната нормативна регламентация, но и европейската такава, въз основа на която последната е приета, затова и размерът на възнаграждението за настоящия случай е справедлив. Възражението за прекомерност на ответника е неоснователно.

Предвид горното в полза на жалбоподателката следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 1500 лв, в искания от пълномощника съгласно списък по чл. 80 от ГПК размер.

С оглед на това и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК Административен съд София - град, Второ отделение, 76-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на проф. д-р С. Д. Ц., адрес: [населено място],[жк] [улица], чрез адвокат Л. И. А. - САК срещу частичен изричен отказ за достъп до обществена информация на Главен секретар на МОН по заявление с вх.№94-2162/17.04.2024г., обективиран в Решение №94-2343/07.05.24г.

ИЗПРАЩА преписката на Главен секретар на МОН за ново произнасяне по заявление на проф. д-р С. Д. Ц. вх.№94- 2162/17.04.2024г при спазване на законоустановените срокове и при съобразяване указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на С. Д. Ц., ЕГН [ЕГН] разноски по делото в размер на 1510 /хиляда петстотин и десет/ лева.

Решението не подлежи на касационно оспорване на основание чл.40, ал.3 ЗДОИ.